

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Безпека № 1	Арк. 13 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
протокол № 8

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Правотворчий процес та правозастосування»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма «Публічне управління та
адміністрування»

факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри права
та правоохоронної діяльності
29 серпня 2023 року, протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван ДРАГАН

Гарант освітньо-професійної
програми

Лариса СЕРГІЄНКО

Розробник: д.ю.н., проф., професор кафедри права та
правоохоронної діяльності Людмила АНДРУСІВ

Житомир
2023-2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 год самостійної роботи 2,625	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		32	8 год.
		Практичні	
		16	6 год.
		Лабораторні	
		0	0
		Самостійна робота	
		42 год.	76 год.
Вид контролю: екзамен			

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи

для заочної форми навчання – 16 % аудиторних занять, 84 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є вдосконалення та поглиблення знань про поняття, особливості, види правотворчості; формування у студентів навичок укладання проєктів нормативно-правових актів та інших юридичних документів у процесі правозастосовної діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- опанування найважливіших категорій та положень правотворчості, особливостей за видами правотворчості;
- ознайомлення з правилами формування змісту нормативно-правового акта;
- вироблення навичок складання проєктів нормативно-правових актів та юридичних документів у процесі правозастосування.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК 7. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»:

ПРН 2. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН 7. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 4

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1 «Поняття і сутність правотворчості»

Поняття правотворчості. Ознаки правотворчості. Правоутворення, правотворчість, нормотворчість. Види правотворчості. Підзаконна правотворчість. Делегована правотворчість. Правотворчість органів місцевого самоврядування.

Принципи правотворчості. Принцип гуманізму. Принцип верховенства права. Принцип законності. Принцип прозорості. Принцип професіоналізму. Принцип системності та планування. Принцип оперативності.

Тема 2 «Правотворчий процес»

Поняття правотворчого процесу. Ознаки правотворчого процесу. Стадії правотворчого процесу. Передпроектна стадія. Проектна стадія. Стадія розгляду проекту та його ухвалення. Засвідчувальна стадія. Стадія оприлюднення. Правова регламентація правотворчих процесів.

Тема 3 «Особливості законодавчого процесу та законодавчої техніки»

Поняття законодавчого процесу та його стадії. Поняття та суб'єкти законодавчої ініціативи. Підготовка законопроекту та реалізація права законодавчої ініціативи. Способи розробки законопроектів. Супровідні документи до законопроекту. Справа законопроекту. Попередній розгляд законопроектів та їх обговорення. Ухвалення, підписання, реєстрація та оприлюднення законів. Техніка оприлюднення нормативно-правових актів.

Поняття та значення законодавчої техніки. Принципи законодавчої діяльності. Структура законодавчої техніки.

Поняття правотворчих помилок та їх види. Техніко-юридичні дефекти нормативно-правових актів. Техніко-юридичні правила щодо попередження й усунення колізій і прогалин в законодавстві.

Тема 4 «Концепція нормативно-правового акта»

Поняття та ознаки нормативно-правового акта. Види нормативно-правових актів. Ієрархія нормативно-правових актів. Дія нормативно-правових актів в часі, просторі та за колом осіб. Набрання чинності нормативно-правовим актом. Правовий нормативно-правовий акт. Якість нормативно-правових актів. Критерії внутрішньої та зовнішньої якості.

Тема 5 «Експертиза нормативно-правових актів»

Поняття експертизи нормативно-правових актів. Призначення експертизи нормативно-правових актів. Види експертиз. Правова регламентація

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 5

експертизи. Експертиза нормативно-правових актів та їх проєктів на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини. Антикорупційна експертиза. Гендерно-правова експертиза.

Тема 6 «Правила формування змісту нормативно-правового акта»

Вимоги до змісту нормативно-правових актів. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів. Застосування правил логіки при створенні нормативно-правових актів. Відповідність нормативно-правового акта загальним принципам системи законодавства.

Порядок викладення матеріалу в нормативно-правових актах. Єдність юридичної термінології та її значення. Узгодженість різних частин правового документа. Узгодженість різних правових документів.

Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта. Правила побудови структури нормативно-правового акта. Правила структурування нормативно-правових актів: заголовок, зміст, преамбула, структурні одиниці тексту, примітки, прикінцеві положення, додатки. Структурні одиниці тексту нормативно-правових актів: частина, розділ, глава, стаття, параграф, пункт, підпункт, абзац.

Вибір зовнішньої форми нормативно-правового акта. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів: вид нормативно-правового акта, найменування нормативно-правового акта, дата прийняття нормативно-правового акта, реєстраційний номер, дата підписання, підписи уповноважених осіб.

Тема 7 «Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія»

Поняття мови права. Правила словесної організації нормативних висловлювань. Дотримання правил лексики, граматики й синтаксису української мови. Лінгвістична експертиза. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.

Поняття юридичного терміна та термінології. Основні вимоги до використання юридичних термінів. Правила використання та формулювання юридичних термінів. Види юридичних термінів. Поняття, термін та дефініція як категорії юридичної техніки. Законодавчі терміни та дефініції.

Тема 8 «Юридичні конструкції та презумпції у правотворчості»

Поняття та значення юридичної конструкції. Види юридичних конструкцій. Функції юридичних конструкцій. Значення юридичних конструкцій у праві. Використання юридичних конструкцій при підготовці нормативно-правових актів.

Поняття юридичної презумпції. Співвідношення юридичних презумпцій з

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 6

іншими правовими припущеннями. Класифікація юридичних презумпцій. Загальноправові, міжгалузеві та галузеві презумпції. Фактичні та законодавчо закріплені презумпції. Оспорювані та незаперечні презумпції. Матеріально-правові та процесуальні презумпції. Значення юридичних презумпцій.

Тема 9 «Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та правові застереження у правотворчості»

Поняття та ознаки юридичної фікції. Значення юридичних фікцій як специфічних засобів юридичної техніки . Класифікація юридичних фікцій. Використання юридичних фікцій для усунення юридичного конфлікту.

Поняття та ознаки юридичної аксіоми. Класифікація юридичних аксіом. Значення юридичних аксіом у законодавчій, правозастосовній та інтерпретаційній діяльності.

Поняття та ознаки юридичної преюдиції. Преюдиція як засіб спрощення провадження в юридичній справі. Види юридичних преюдицій. Значення юридичних преюдицій.

Змістовний модуль 2.

Тема 10 «Застосування норм права як особлива форма реалізації права»

Поняття реалізації норм права. Ознаки реалізації норм права. Види реалізації норм права. Форми реалізації права. Поняття й ознаки застосування норм права. Функції застосування норм права. Сутність механізму застосування норм права. Особливості застосування норм права. Підстави та форми застосування норм права.

Тема 11 «Застосування норм права: стадії, вимоги та ефективність»

Стадії застосування норм права. Встановлення фактичних обставин справи. Встановлення юридичної основи справи. Вибір та аналіз норм права. Юридична кваліфікація фактичних обставин. Вирішення справи та документальне оформлення ухваленого рішення. Основні вимоги до застосування норм права. Вірогідність. Обґрунтованість. Повнота. Ефективність правозастосування. Гарантії правильного застосування норм права та їх види. Юридичний механізм впровадження режиму законності у правозастосовну діяльність.

Тема 12 «Правозастосовний акт»

Поняття акт застосування норм права. Сутність та зміст правозастосовних актів. Види правозастосовних актів. Юридична сила правозастосовного акта. Юридична техніка правозастосовного акта. Прогалини в законодавстві. Аналогія права. Аналогія закону. Особливості правозастосовних актів при прогалинах у законодавстві.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1.								
Тема 1 «Поняття і сутність правотворчості»	8	2	2	4	8	0	2	6
Тема 2 «Правотворчий процес»	8	2	2	4	8	2	0	6
Тема 3 «Особливості законодавчого процесу та законодавчої техніки»	9	4	2	3	9	0	0	9
Тема 4 «Концепція нормативно-правового акта»	9	4	2	3	9	2	1	6
Тема 5 «Експертиза нормативно-правових актів»	8	2	2	4	8	0	0	8
Тема 6 «Правила формування змісту нормативно-правових актів»	9	4	2	3	9	2	1	6
Тема 7 «Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія»	6	2	0	4	6	0	0	6
Тема 8 «Юридичні конструкції та презумпції у правотворчості»	6	2	0	4	6	0	0	6
Тема 9 «Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та правові застереження у правотворчості»	6	2	0	4	6	0	0	6
Разом за змістовий модуль 1	69	24	12	33	69	6	4	59
Змістовий модуль 2.								
Тема 10 «Застосування норм права як особлива форма реалізації права»	6	2	1	3	6	0	0	6
Тема 11 «Застосування норм права: стадії, вимоги та ефективність»	6	2	1	3	6	2	0	4
Тема 12 «Правозастосовний акт»	9	4	2	3	9	0	2	7
Разом за змістовий модуль 2	21	8	4	0	21	2	2	17
Всього	90	32	16	42	90	8	6	76

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 8

5. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1 «Поняття і сутність правотворчості»	2	2
2	Тема 2 «Правотворчий процес»	2	0
3	Тема 3 «Особливості законодавчого процесу та законодавчої техніки»	2	0
4	Тема 4 «Концепція нормативно-правового акта»	2	1
5	Тема 5 «Експертиза нормативно-правових актів»	2	0
6	Тема 6 «Правила формування змісту нормативно-правових актів»	2	1
7	Тема 7 «Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія»	0	0
8	Тема 8 «Юридичні конструкції та презумпції у правотворчості»	0	0
9	Тема 9 «Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та правові застереження у правотворчості»	0	0
10	Тема 10 «Застосування норм права як особлива форма реалізації права»	1	0
11	Тема 11 «Застосування норм права: стадії, вимоги та ефективність»	1	0
12	Тема 12 «Правозастосовний акт»	2	2
Всього		16	6

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1 «Поняття і сутність правотворчості»

1. Правоутворення та правотворчість: спільне та відмінне
2. Народна правотворчість
3. Поняття та види референдуму
4. Локальний референдум

Тема 2 «Правотворчий процес»

1. Громадське обговорення проєктів нормативно-правових актів
2. Способи залучення громадськості до обговорення проєктів нормативно-правових актів
3. Форми участі громадських організацій у роботі над проєктами нормативно-правових актів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 9

Тема 3 «Особливості законодавчого процесу та законодавчої техніки»

1. Народ як суб'єкт законодавчої ініціативи
2. Всеукраїнський референдум
3. Способи подолання прогалін у праві

Тема 4 «Концепція нормативно-правового акта»

1. Загальні та спеціальні нормативно-правові акти
2. Закон як нормативно-правовий акт вищої юридичної сили
3. Підзаконні нормативно-правові акти
4. Суб'єкти ухвалення підзаконних нормативно-правових актів

Тема 5 «Експертиза нормативно-правових актів»

1. Участь громадськості в експертизі проєктів нормативно-правових актів
2. Соціологічна експертиза
3. Фінансово-економічна експертиза
4. Екологічна експертиза

Тема 6 «Правила формування змісту нормативно-правового акта»

1. Преамбула та її значення для нормативно-правового акта
2. Розміщення норм-дефініцій та норм-принципів у структурі нормативно-правового акта
3. Прикінцеві та перехідні положення

Тема 7 «Мова нормативно-правового акта. Юридична термінологія»

1. Юридичні символи у мові нормативно-правових актів
2. Юридичні терміни іншомовного походження та правила їх використання
3. Філологічна експертиза нормативно-правових актів

Тема 8 «Юридичні конструкції та презумпції у правотворчості»

1. Призначення презумпції
2. Загально-юридичні презумпції
3. Галузеві презумпції

Тема 9 «Юридичні фікції, аксіоми, преюдиції, символи та правові застереження у правотворчості»

1. Значення юридичних фікцій
2. Юридичні фікції у законодавстві

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 10

3. Призначення та використання правових застережень
4. Правові застереження у законодавстві

Тема 10 «Застосування норм права як особлива форма реалізації права»

1. Специфіка оперативно-виконавчої форми застосування норм права
2. Особливості правоохоронної форми застосування норм права
3. Сутнісні ознаки правозахисної форми застосування норм права

Тема 11 «Застосування норм права: стадії, вимоги та ефективність»

1. Фактори ефективності правозастосовної діяльності
2. Судова правозастосовна діяльність
3. Єдність судової правозастосовної діяльності
4. Позиції Верховного Суду

Тема 12 «Правозастосовний акт»

1. Структура правозастосовного акта
2. Значення та обов'язковість акта тлумачення норм права.
3. Вимоги до правозастосовних актів.
4. Процесуальні вимоги до структури правозастосовного акта.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів включає:

- складання проєктів нормативно-правових актів (законів, постанов, розпоряджень, рішень);
- складання актів застосування норм права;
- програмних документів щодо розвитку публічного управління.

8. Методи навчання

У процесі викладання даного предмету використовуються: методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція; ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи); методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента); методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 11

9. Методи контролю

Поточний контроль (оцінювання роботи під час аудиторних занять; опитування на заняттях, виконання практичних завдань; поточне тестування; самостійні роботи).

Контроль виконання індивідуальних завдань.

Контроль виконання самостійної роботи студентами (усне опитування під час практичних занять, міні-колоквіумів, ділових ігор).

Модульний контроль (модульна контрольна робота).

Підсумковий контроль (екзамен).

10. Розподіл балів

Змістовий модуль 1									Змістовий модуль 2			МКР	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	10	10	10	10	5	10	5	5	10	5	10	100

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Бали
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
3. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10 червня 1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/503/97#Text>
4. Регламент Кабінету Міністрів України. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF#Text>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 12

Основна література

1. Андрусів Л. М. Техніко-юридичні та методологічні засади оприлюднення нормативно-правових актів : монографія. Київ – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2020. 444 с.
2. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах : монографія / І.І. Онищук ; Університет короля Данила, Університет короля Данила, Національна академія правових наук України, Лабораторія академічних досліджень правового регулювання та юридичної техніки. 2-ге видання, стереотипне. Харків : Право, 2019. 224 с.
3. Теорія та практика судового правозастосування в Україні : монографія / О.С. Копитова ; Міністерство внутрішніх справ України, Національна академія внутрішніх справ. Київ: Р.О. Маслаков, 2020. 377 с.

Допоміжна література

1. Андрусів Л. М. Засоби оприлюднення нормативно-правових актів. Право і суспільство. 2020. № 1. С. 3-8.
2. Андрусів Л. М. Оприлюднення нормативно-правових актів: досвід Сполучених Штатів Америки та Великої Британії. Південноукраїнський правничий часопис. 2019. № 4. С. 3-7.
3. Андрусів Л. М. Особливості та проблемні аспекти оприлюднення законів України. Прикарпатський юридичний вісник. 2019. № 4. С. 3-7.
4. Андрусів Л. М. Офіційне оприлюднення нормативно-правових актів: поняття і форми. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Юридичні науки. 2020. № 1. С. 1-6.
5. Андрусів Л. М. Теоретико-правова модель оприлюднення нормативно-правових актів. Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». 2019. Т XXV. С. 5-11.
6. Андрусів Л. М. Техніко-юридичні правила оприлюднення нормативно-правових актів Президента України. Приватне та публічне право. 2020. № 1. С. 3-7.
7. Андрусів Л.М. Засоби оприлюднення нормативно-правових актів. Право і суспільство. 2020. № 1. С. 3-8.
8. Андрусів Л.М. Оприлюднення нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила. 2019. № 8 (20). С. 8-14.
9. Андрусів Л.М. Особливості та проблемні аспекти оприлюднення законів України. Прикарпатський юридичний вісник. 2019. № 4. С. 3-7.
10. Атаманова Н. Проблемні питання застосування норм права.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.06- 05.01/281.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 13

Підприємництво, господарство і право. 2021. № 2. С. 164-169.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://portal.rada.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.ccu.gov.ua> – офіційний сайт Конституційного Суду України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
4. <http://www.ombudsman.kiev.ua> – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України.
5. <http://www.president.gov.ua/> – офіційне інтернет-представництво Президента України.